

Црна Гора
ОПШТИНА ЖАБЉАК
07.07.2022

Број	Износ	Валута	Вредност
01	018/22	2119	1 -

ŽABLJAK

BIZNIS
I N F O
CENTAR

PROGRAM RADA BIZNIS INFO CENTRA

PROGRAM RADA BIZNIS INFO CENTRA

Žabljak, 2022.

Ovaj Program izrađen je u okviru projekta „Norveška za vas – Crna Gora“.

UNOPS koji sprovodi projekat isključivo je odgovoran za sadržaj i on neophodno ne predstavlja stavove Kraljevine Norveške.

SADRŽAJ

UVOD	4
ŠTA JE BIZNIS INFO CENTAR?	6
Vizija	6
Misija	6
Osnovni ciljevi BIC	7
Osnivači i njihova uloga	8
Stejkholderi i korisnici	8
ZAKONSKI OKVIR I NADLEŽNOSTI RADA BIC	9
OPŠTI USLOVI ZA OSNIVANJE BIC	10
USLUGE BIC	11
ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE	12
AKCIONI PLAN ZA USPOSTAVLJANJE CENTRA	12
Opšti načini stanja i p. slovnom ambijentu sa fokusom na LS	12
Prednosti Opštine Žabljak	13
Postojeće stanje – fizički kapaciteti	13
Opštem	15
Žabljak – dalji razvoj	16
AKCIONI PLAN RADA BIC ŽABLJAK	18
KOMUNIKACIONI PRISTUP RADA BIC	19
MONITORING I EVALUACIJA	20
ODRŽIVOST RADA CENTRA	21

UVOD

Zaključci Analize podrške razvoja mikro malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz prizmu saradnje između lokalnih i nacionalnih institucija (u daljem tekstu: Analiza), ukazuju na problem lošeg protoka informacija između nacionalnog i lokalnog nivoa pri realizaciji i dizajniranju politika koje se odnose na podršku malom biznisu. Jednako tako, postoji nedostatak razmjene informacija na lokalnom nivou između relevantnih subjekata, naročito razmjena informacija između lokalnih samouprava sa malim biznisima.

Trenutno, u većini opština u Crnoj Gori, sistematizacija u lokalnim samoupravama definiše da se Sekretarijat za preduzetništvo, Sekretarijat za preduzetništvo i ekonomski razvoj ili sekretarijat za finansije bave poslovima koji se odnose na podršku razvoju malog biznisa, kao što su: unapređenje poslovnog ambijenta, podsticaj ženskog preduzetništva i sl.

Na nivou većine lokalnih samouprava postoji i Privredni/Poslovni savjet, čija je osnova funkcija:

- Predlaganje odluka i inicijativa i davanje mišljenja od važnosti za unapređenje poslovne klime, kao i opšteg kvaliteta života u lokalnoj zajednici;
- Davanje mišljenja na izvještaje o sprovođenju Strateškog plana održivog ili ekonomskog razvoja, kao i akcionih planova;
- Davanje mišljenja na godišnje planove implementacije (Plan implementacije projekata ekonomskog razvoja);
- Davanje predloga odluka i inicijativa za unapređenje rada opštinske uprave, javnih preduzeća, ustanova, organizacija i službi čiji je osnivač Skupština opštine radi poboljšanja uslova za privređivanje u Opštini.

Uzlmajući u obzir potrebu, kao i raspoložive resurse, dokument u nastavku predstavlja prijedog koncepta uspostavljanja četiri Biznis Informativna Centra (BIC), koji će predstavljati nov pristup podrške lokalne samouprave u radu sa malim biznisima, ali i sa cjelokupnom poslovnom zajednicom, ostalim lokalnim samoupravama, kao i nacionalnim i lokalnim institucijama. BIC za cilj imaju podsticanje razmjene informacija između različitih aktera na temu podrške razvoju malog biznisa, a što bi za rezultat imalo ubrzan razvoj malog biznisa u pojedinim opštinama, i kao takvi mogu poslužiti kao model koji bi ostale opštine mogle da preuzmu. Isto tako, ovi BIC bi poslužili da se rehabilituju ranije uspostavljene strukture (naročito postojeći Biznis centri) i u narednim fazama stvori jača horizontalna mreža podrške malom biznisu na nivou cijele Crne Gore.

Četiri opštine odabrane za razvoj Biznis Informativnih Centara su Tivat, Kolašin, Žabljak i Danilovgrad, a ključni razlozi za izbor ovih opština su: ravnomjerna geografska distribucija (primorski, centralni i sjeverni dio Crne Gore), trend rasta privrede u ovim opštinama, kao i procjena kapaciteta ovih opština da obezbijede ljudske i prostorne kapacitete neophodne za funkcionisanje ovakvih centara.

Osnivanje BIC će u značajnoj mjeri doprinijeti motivaciji mladih ljudi da kroz ovakav model podrške saznaju više o potencijalima razvoja privatnog biznisa i mogućnostima da svoju budućnost okrenu u tom pravcu. Uloga BIC je i u povezivanju svih lokalnih, regionalnih i nacionalnih institucija koje mogu da pomognu potencijalnim preduzetnicima u njihovim naporima, kao i u stvaranju dodatne vrijednosti u realizaciji relevantnih nacionalnih i lokalnih strategija.

Nalazi i preporuke Izvještaja o realizaciji Akcionog plana Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2018-2022 za 2020. godinu¹ usmjereni su na ostvarivanje osnovnih i pretpostavljenih ciljeva za osnivanje BIC, te samim tim čine osnov za sprovođenje daljih aktivnosti na uspostavljanju ovih Centara.

Na fonu aktivnosti koje su predviđene, Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2018-2022, za 2021-2022. godinu² je usmjeren na realizaciju aktivnosti koji su vezani za jačanje MMSP politike i unapređenje okruženja za razvoj MMSP i preduzetništva, zatim jačanje konkurentnosti MMSP i njihovu promociju odnosno promovisanje značaja MMSP i preduzetništva, poslovnog umrežavanja i stvaranja uslova za lakši pristup novim tržištima.

1 [Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2018-2022, za 2020. godinu](#)

2 [Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2018-2022, za 2021-2022. godinu](#)

Predlog aktivnosti BIC je apsolutno sinhronizovan sa Strategijom razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2018-2022, kao i njenim Akcionom planom predviđenim za 2021-2022. godinu. Priroda aktivnosti, postavljeni ciljevi i vremenski rok realizacije u potpunosti se poklapaju sa vizijom i misijom koju je definisao BIC, te je više nego sigurno da će dalje djelovanje BIC pronaći mjesto za planiranje, izradu i realizaciju nove Strategije razvoja MMSP.

Osnivanje BIC koji su u planu, direktno su kompatibilni sa strateškim ciljevima propisanim u Strategiji za cjeloživotno preduzetničko učenje 2020-2024 Crne Gore³, koja je postavila 3 osnovna strateška cilja:

- Strateški cilj 1: Unaprijediti razvoj preduzetničke kompetencije na svim nivoima formalnog obrazovanja
- Strateški cilj 2: Unaprijediti realizaciju preduzetničkog učenja u okviru neformalnog obrazovanja
- Strateški cilj 3: Povećati efikasnost funkcionisanja sistema preduzetničkog učenja

Strateški ciljevi sadrže operativne ciljeve i mjere za zaokruživanje implementacije politike i razvoja preduzetničkog učenja kao dominantnog trenda u cjelokupnom društvu.

Za osnivanje i dalje funkcionisanje BIC posebno je interesantan Strateški cilj br 2 koji se odnosi na realizaciju preduzetničkog učenja u okviru neformalnog obrazovanja. Bliže gledano, uspostavljanje BIC će u LS doprinijeti ispunjavanju operativnih ciljeva koji se odnose na unapređenje i umrežavanje institucionalne infrastrukture na teritoriji cijele Crne Gore koje nude različite programe obuka, kao i na dalji razvoj i implementaciju programa za podsticanje preduzetništva u ključnim sektorima.

S obzirom na stepen usaglašenosti sa Strategijom, za dalje funkcionisanje BIC stvaraju se i preduslovi u učešću na brojnim programima i projektnim aktivnostima koji su u liniji sa njenim Akcionim planom i aktivnostima koji su predviđeni za realizaciju.

Strategija cjeloživotnog preduzetničkog učenja dalje prepoznaje potencijal znanja i vještina kao ključne u realizaciji procesa unapređenja preduzetničkog ambijenta, te između ostalog predviđa mjere za jačanje i umrežavanje centara koji nude različite programe obuka, razvijanje platforme koja će sadržati listu dostupnih obuka za jačanje kapaciteta malog biznisa, kao i razmjenu dobre preduzetničke prakse na teritoriji cijele države.

Održivost koncepta BIC dodatno je pojačana kada je riječ o Strategiji cjeloživotnog preduzetničkog učenja, koja zapravo ima snažan oslonac u idejama kao što je rad BIC i sličnim organizacijama i entitetima, jer će se u svom radu i sprovođenju aktivnosti fokusirati upravo na ključne temelje ove Strategije, a to su:

1. Unapređenje preduzetničkih kompetencija;
2. Jačanje uloge neformalnog obrazovanja u oblikovanju preduzetničkog društva i
3. Podizanje svijesti o značaju kontinuiranog preduzetničkog učenja.

Aktivnosti BIC su u direktnoj korelaciji sa strateškim i operativnim ciljevima koji su propisani Strategijom razvoja ženskog preduzetništva⁴ jer su usmjereni na kreiranje povoljnog ambijenta za razvoj ženskog preduzetništva, kojem brojne LS u posljednjih nekoliko godina daju primarno mjesto. Takođe, BIC će svojim aktivnostima dodatno osnažiti položaj žena u društvu, jačajući potencijal za njihovu ekonomsku samostalnost i aktivnost. Isto tako, Strategija razvoja ženskog preduzetništva 2021-2024 godine predviđa jačanje infrastrukture za podršku ženskom preduzetništvu, što uključuje i usklađivanje regulatornog okvira na način da bude više podsticajan za razvoj ženskog preduzetništva, ali i intenzivnije aktivnosti na povezivanju malih biznisa koje vode žene.

³ [Strategija za cjeloživotno preduzetničko učenje 2020-2024](#)

⁴ [Strategija razvoja ženskog preduzetništva 2021-2024](#)

ŠTA JE BIZNIS INFO CENTAR?

Biznis info centar je neformalna organizaciona jedinica, koja se uspostavlja unutar sistema podrške jedinica lokalne samouprave (LS), sa osnovnim ciljem da obezbijedi efikasnu, fleksibilnu i proaktivnu podršku preduzetnicima, MMSP i onima koji to žele da postanu, kroz pružanje informacija i savjetodavnu podršku. BIC je zamišljen kao jedinstvena tačka protoka svih informacija koje se odnose na podršku razvoju malog biznisa, što uključuje i posredovanje u razmjeni informacija i kao spona između činioca uže i šire zajednice, gdje užu zajednicu u ovom slučaju čine poslovni i privredni subjekti, dok se pod pojmom "širi" podrazumijevaju eksterni stakeholderi zainteresovani za unapređenje poslovnog ambijenta (nacionalne institucije, agencije, lokalne organizacije ali i međunarodni partneri, fondovi, itd.)

BIC će biti podrška ostatku lokalne administracije, ali i ostalima, prije svega privrednim subjektima i zainteresovanim stranama na teritoriji LS, u pružanju informacija koje se odnose na pripremu i realizaciju konkretnih projekata i prijedloga projekata kao i podrška implementaciji odobrenih projekata. Kroz razmjenu informacija, ali i obezbjeđivanje uslova ili informacija vezanih za potrebne obuke, treninge i jedan vid konsultantskih usluge zainteresovanim stranama u oblastima upravljanja projektima, turizma, kulture, ruralnog razvoja, zelenih tehnologija, inovativnog i održivog ekonomskog razvoja, BIC će doprinositi razvoju projekata koji doprinose unapređenju lokalnog poslovnog i društvenog ambijenta.

Takođe, BIC je osmišljen kao stimulatívno okruženje za stimulisanje osnivanja, razvoja i rasta mikro, malih i srednjih preduzeća, sa ciljem unapređenja poslovnog ambijenta, prije svega LS, ali i šire. Takođe, svojim aktivnostima BIC će direktno ili indirektno doprinositi stvaranju novih radnih mjesta, unapređivanju preduzetničkog ambijenta i biti pokretač razvoja inovacija u poslovnom sektoru.

Vizija

BIC će postati mjesto prepoznatljivo svim relevantnim stakeholderima, a naročito malim biznisima, kao glavna tačka na lokalnom nivou za razmjenu informacija i podršku razvoja malog biznisa u lokalnoj zajednici.

Vizija BIC jeste da postane prepoznatljiva tačka i primarni kontakt u pogledu pružanja visokoprofesionalnih i efikasnih usluga u domenu razmjene informacija i unapređenja poslovanja privrednih subjekata na teritoriji LS.

BIC će u perspektivi predstavljati ključnog nosioca razvojnih procesa LS u definisanju budućih aktivnosti uspostavljanja saradnje privrednih subjekata i ključnih stakeholdera kako na lokalnom, tako i na nacionalnom nivou. BIC će biti nezavisni pokretač i tačka susreta javnog, privatnog i civilnog sektora u okviru LS, a zaposleni u BIC-u bi trebale biti osobe sa relevantnim i značajnim iskustvom u upravljanju projektima koje finansiraju domaći, EU i međunarodni donatori. Kada je riječ o iskustvu, pod njim se podrazumijeva prvenstveno upravljanje kompletnim projektnim ciklusom, od pripreme faze, kroz implementaciju, koordinaciju i nadzor, kao i izvještavanje.

Misija

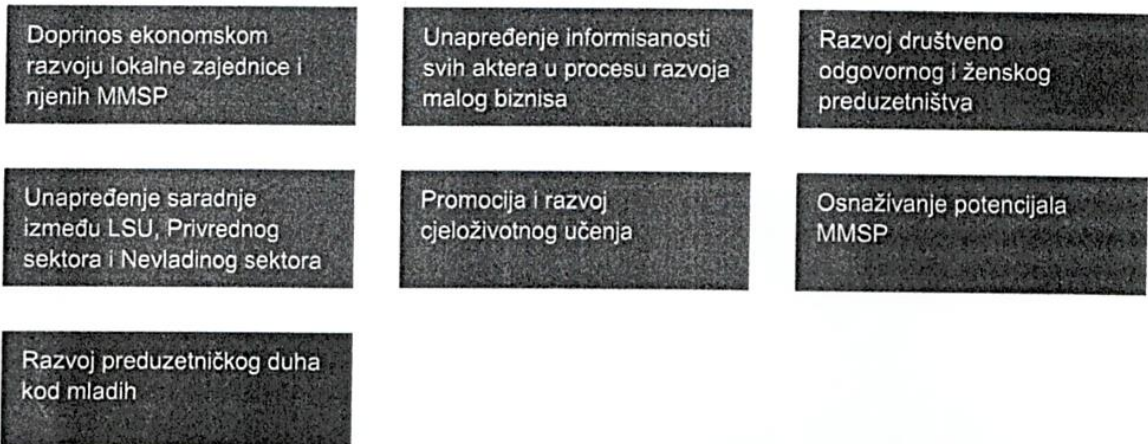
Podsticanje i unapređenje poslovnog ambijenta u LS, kroz jačanje stepena konkurentnosti postojećih kompanija i dostizanja održivosti novih poslovnih poduhvata, putem uspostavljanja poslovne i druge saradnje među ključnim stakeholderima na lokalnom i nacionalnom nivou.

BIC je mjesto na kojem se mogu naći potrebne informacije i podrška za razvoj poslovne ideje i pokretanje privatnog biznisa. Zatim tu su informacije vezane za vođenje biznisa, pristup informacijama koje se odnose na pribavljanje finansijskih sredstava, pronalaženje poslovnih partnera i mogućnosti konkurisanja sa projektima na različite poziv. Pored toga, BIC će biti koristan fizički prostor za sve one kojima je potrebna osnovna infrastruktura za rad na svojim biznis idejama, ali i mjesto razmjene i uvezivanja resursa i ideja. U nekoj od narednih faza, BIC će aktivno raditi na svojoj integraciji u mrežu istih ili sličnih struktura pri ostalim LS u Crnoj Gori.

Osnovni ciljevi BIC

Ciljevi BIC-a su brojni i prevashodno se tiču ostvarivanja boljih rezultata kada se radi o podršci razvoju malog biznisa na lokalnom nivou. Jedan od važnih ciljeva centra je i uspostavljanje tješnje saradnje između lokalnih i nacionalnih institucija, kao i sa malim biznisima na lokalnom nivou, a koji su u različitim fazama razvoja.

Strateški ciljevi uspostavljanja BIC-a predstavljani su u tabeli ispod kako slijedi::

Dalje, ciljevi se mogu podijeliti na opšte i operativne ciljeve. Opšti ciljevi predstavljaju okvir u kojem bi BIC trebali da djeluju i daju određene kvalitativne rezultate koji su teže mjerljivi, dok operativni ciljevi predstavljaju konkretnije zadatke koji se mogu mjeriti i koji odražavaju svrhu postojanja centara.

Opšti ciljevi rada BIC se mogu svrstati u sljedeće grupe:

- **Unapređenje saradnje i partnerstva između tri sektora** – Lokalni ekonomski razvoj moguće je bazirati na promociji saradnje države/lokalne samouprave, biznis sektora i neprofitnog sektora (nevladinog sektora, odnosno organizacija civilnog društva). BIC može biti odličan primjer saradnje tri sektora na razvoju lokalne zajednice i odličan test: ukoliko se sva tri sektora ne angažuju u osnivanju i funkcionisanju BIC, ni on sam neće imati mnogo šanse za uspjeh.
- **Obezbeđenje profesionalnog ambijenta za povezivanje i razmjenu iskustava i znanja, kao i neophodnih informacija za unapređenje daljeg poslovanja MMSP sa teritorije LS.** Ovo podrazumijeva i mogućnost da se BIC u bliskoj budućnosti može i transformisati u jednu vrstu „inkubatora“ koji bi nudio profesionalno uređen prostor uz mogućnost korišćenja različitih pratećih usluga: od kancelarijskog prostora i opreme, pa čak i coworking space-a do različitih vrsta obuke i treninga po povlašćenim uslovima, povoljnijim od tržišnih.
- **Razvoj lokalne zajednice** – kroz unapređenje potencijala zapošljavanja i smanjenja broja nezaposlenih i povećanjem uspešnosti novoosnovanih privrednih društava.
- **Promocija novih tehnologija** – predstavljanje savremenih tehnoloških dostignuća i afirmisanje novih načina poslovanja, uz drugačije shvatanje poslovne filozofije, uz povećanje stepena upotrebe računarske tehnike, interneta itd.
- **Smanjenje stope „smrtnosti“ MMSP** – bez obzira na nepostojanje zvanične statistike, poznato je da broj novoosnovanih malih preduzeća koji uspijevaju da „prežive“ turbulentni početni period, nije na baš zavidnom nivou. Razlozi su brojni, ali osnovni jeste nedostatak znanja i vještina preduzetnika za adekvatno vođenje preduzeća na tržištu, nemogućnost pribavljanja adekvatnih informacija potrebnih za poslovanje, nemogućnost praćenja zakonskih izmjena, nedostupnost finansijskih sredstava i dr.
- **Diversifikacija i jačanje lokalne ekonomije** – Kroz podršku preduzetništvu BIC će imati ključnu ulogu u pružanju snažnog podsticaja daljem razvoju ali i diversifikaciji lokalne ekonomije, a naročito kroz obogaćivanje njene strukture, što je jedan od ključnih preduslova za lokalni ekonomski razvoj.

Operativni ciljevi uspostavljanja BIC-a su:

- **Povećanje broja mikro i malih preduzeća** koja imaju pristup raznim finansijskim mehanizmima.
- **Kreiranje sistemskog pristupa prikupljanja i razmjene informacija** koje se odnose na razvoj malog biznisa.
- **Formiranje mreže institucija, privrednika i pojedinaca** koji će biti podrška svim postojećim, kao i novoosnovanim preduzećima.
- **Podsticaj razvoja mikro i malih preduzeća u lokalnoj i regionalnoj zajednici** kroz upućivanje na različite stručne službe kao i stručne pojedince
- **Bolja informisanost lokalnog stanovništva** iz oblasti preduzetništva, ekonomije, marketinga, menadžmenta i projektnog planiranja.
- **Uspostavljanje aktivne saradnje između malih biznisa i institucija ili drugih preduzeća.**
- **Implementacija nacionalnih i međunarodnih razvojnih projekata** finansiranih od strane međunarodne zajednice ili države.

Osnivači i njihova uloga

Za upravljanje BIC-om u Opštini Žabljak biće zadužene Služba Predsjednika Opštine Žabljak i Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj, koje će koordinirati i usmjeravati izvršavanje predviđenih i planiranih aktivnosti BIC

U zavisnosti od pozicije sekretarijata u strukturi funkcionisanja LS, isti će biti zadužen da u prve tri godine koordinira planiranje i organizovanje BIC-a, a sve do uspostavljanja „redovnog funkcionisanja“ i/ili pak osamostaljenja u formi posebnog pravnog lica (npr: prelazak BIC u formu poslovnog inkubatora ili sličnog formata Organizacija koje podržavaju privredne subjekte - OPS).

Pokretač i/ili osnivač BIC-a poželjno je da bude LS, ali je moguće, čak i preporučljivo da se u njegov rad uključe i drugi subjekti zainteresovani za postizanje ciljeva koje je BIC postavio pred sobom.

Neki od mogućih su-osnivača su:

- Poslovni savjet LS.
- Preduzetnička/poslovna udruženja sa teritorije LS.
- Strukovna udruženja.
- Omladinske organizacije.
- Srednje stručne škole, Univerziteti, fakulteti, i sl.
- NVO koji u svom Statutu imaju iste ili slične programske ciljeve.

U radu BIC ne smiju biti uključene političke organizacije i vjerske/religijske grupe.

Stejkholderi i korisnici

Brojne su interesne grupe koje se mogu prepoznati i identifikovati kao ključne, kada je riječ o uspostavljanju, funkcionisanju i daljem razvoju BIC. Posebno je važno istaći da su stejkholderi BIC u perspektivi veoma brojni, a posebno je važno apostrofirati korisnike, kojima su i namijenjene usluge BIC. Pregled stejkholdera i potencijalni korisnika dat je u sljedećoj tabeli:

Stejkholderi	Korisnici
<ul style="list-style-type: none"> • Lokalna samouprava - Opština • Država - javna uprava • Poslovni entiteti • NVO sektor • Nezaposleni • Domaće i međunarodne institucije i organizacije • Obrazovni sektor 	<ul style="list-style-type: none"> • Preduzetnici • Mikro, mala i srednja preduzeća • Srednjoškolci, studenti • Nezaposlena lica, • NVO sektor • Gazdinstva i stanovnici ruralnih područja

ZAKONSKI OKVIR I NADLEŽNOSTI RADA BIC

Na osnovu „Analize podrške razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz prizmu saradnje između lokalnih i nacionalnih aktera“, sprovedenu u okviru projekat Norveška za vas - Crna Gora“, došlo se do sljedećih preporuka kojima bi se moglo uticati na unapređenje poslovnog ambijenta u Crnoj Gori:

- Slaba horizontalna sinhronizacija na državnom nivou, opštinama uglavnom usporava procese unapređenja poslovnog ambijenta, jer ne postoji jedinstvena tačka za saradnju i kontakt, već moraju uglavnom pružati iste informacije različitim ministarstvima i direkcijama.
- Potrebno je intenzivirati saradnju između sektora koji se bave podrškom razvoja biznisa, kroz razmjenu ideja, znanja i najboljih praksi za unapređenje poslovnog ambijenta kroz:
 - formiranje zajedničkih koordinacionih timova;
 - predlaganje i sprovođenje zajedničkih projekata;
 - koordinaciju u definisanje strateških i operativnih ciljeva, koji se tiču unapređenja rada MMSP.
- Potrebno je izraditi metodologiju prikupljanja i analize podataka, predložiti metode i alate za prikupljanje informacija, ali i monitoring.

U okviru zakonske regulative ne postoji definisan način osnivanja i upravljanja subjektima koji se bave podrškom poslovnoj zajednici, te se s tim u vezi može očekivati da BIC budu osnovani u skladu sa zakonom o lokalnoj samoupravi i drugim osnivačkim i/ili statutarnim dokumentima pojedinačnih LS.

BIC će prema načinu svog „uspostavljanja“ biti definisan u skladu sa pravilnicima koje postoje na teritoriji posebne LS i njima se daje na slobodu da odluče na koji način i u kojoj formi je moguće osnovati BIC. Bliža pravila rada i poslovanja BIC treba da budu usklađena sa poslovníkom pojedinačne LS i da budu na fonu osnovnih zakonskih propisa u državi.

Preporučuje se da poslovanje i aktivnosti BIC budu definisane posebnim internim aktom, koji će na bliži i jasniji način prije svega definisati prirodu i vezu sa LS ali i način na koji će BIC poslovati (njegovu upravljanje i finansiranje).

Posebno je moguće BIC osnovati i kao nezavisno pravno lice, koje se može finansirati i sredstvima iz budžeta LS, ali i usmjeravati ga ka samoodrživosti, kako kroz principe tržišnog poslovanja, tako i kroz afirmisanje projektnih aktivnosti (donatorskog tipa).

OPŠTI USLOVI ZA OSNIVANJE BIC

Uzimajući u obzir potrebe koje postoje u LS, a koje su identifikovane i gore pomenutom Analizom poslovnog ambijenta, došlo se do predloga koji podrazumijeva uspostavljanje četiri BIC u četiri LS čiji je odabir bio vezan za njihov dosadašnji angažman na ovom polju, zatim potencijale razvoja kojima LS teže, ali i potencijale kojima one raspolažu. S tim u vezi predlog je da se kancelarije BIC osnuju u četiri crnogorske opštine, od kojih se dvije nalaze u sjevernoj regiji, jedna u centralnoj i jedna u južnoj.

Kada govorimo o preduslovima za kreiranje BIC, kroz komunikaciju sa navedene četiri opštine, identifikovane su sljedeće zajedničke karakteristike:

- Opštine imaju veliku želju da značajnije unaprijede svoju saradnju sa lokalnim MMSP
- Postoje određeni kapaciteti koji su do sada uspostavljeni kada je u pitanju podrška privrednicima na teritorijama LS
- Prepoznat je značaj potrebe daljeg kreiranja stimulaturnijeg poslovnog ambijenta
- Identifikovani su kapaciteti i sektori koji bi mogli biti ključni u daljem razvoju podrške MMSP sa teritorije LS
- Prepoznata je potreba unapređenja procesa informisanja između LS i privrednika
- Prepoznata je potreba unapređenja procesa komunikacije između lokalnog i nacionalnog nivoa odlučivanja.

Analizom dokumentacije, informacija i materijala dostavljenih od predstavnika četiri opštine, došlo se do sljedećih nalaza koji su osnovni razlog za potrebom osnivanja BIC:

- Nedostatak strukturirane razmjene informacija između relevantnih nacionalnih, regionalnih i lokalnih aktera, ali i potreba za unapređenjem kapaciteta Opštine za komunikaciju sa malim preduzećima.
- Neophodnost uspostavljanja jedinstvene informativne tačke, koja bi služila nacionalnim i lokalnim partnerima, a posebno malim preduzećima, kao kontakt tačka koja bi bila u centru razmjene informacija.
- Unapređenje poslovnog okruženja na sistematski način, što podrazumijeva kontinuirano unapređenje razvoja i implementacije zakonskog i strateškog okvira, kao i procedura, uz kontinuirano poštovanje povratnih informacija.

USLUGE BIC

U cilju razvoja preduzetništva i kreiranja povoljnijeg poslovnog okruženja, BIC će u prvim koracima biti orijentisan na pružanje neophodnih informacija za osnivanje ili razvoj biznisa, a uz neophodnu infrastrukturnu, konsultantsku, mentorsku podršku podršku kroz transfer znanja i vještina i umrežavanje na lokalnom i nacionalnom nivou, doprinosti kreiranju podsticajno okruženja za razvoj biznisa.

Neke od osnovnih aktivnosti bi se mogli svrstati u sljedeće grupe:

Razmjena informacija sa lokalnim mikro, malim i srednjim preduzećima

- Promocija projektnih inicijativa
- Upoznavanje sa detaljima akuelnih poziva i mogućnostima apliciranja
- Razmjena dosadašnjih iskustava na učešću u donatorskim pozivima
- Razvoj i implementacija lokalnih razvojnih dokumenata i akcionih planova (AP)
- Ostale srodne teme

Razmjena informacija sa lokalnim i nacionalnim institucijama

- Promocija projektnih inicijativa
- Upoznavanje sa detaljima aktuelnih Poziva i mogućnostima apliciranja
- Identifikacija referentnih tačaka sistema i načina komunikacije prema njima
- Prikupljanje iskustava i sagledavanje barijera za razvoj biznisa sa predlozima za njihovo rješavanje
- Organizacija javnih rasprava
- Davanje inicijativa za izradu, reviziju, dopunu i/ili izmjenu zakonske regulative
- Razvoj i implementacija strateških (nacionalnih) razvojnih dokumenata i AP

Promocija & Edukacija

- Organizacija edukativnih sadržaja (obuke, radionice, HAKAKTON-i i sl.)
- Organizacija preduzetničkih takmičenja
- Definisanje i unapređenje mentorske mreže i mentorskih programa
- Savjeti i konsultacije
- Organizacija programa i akademija

Coworking i praksa

- Fleksibilno radno okruženje
- WI-FI internet
- pomoć i podrška koordinatora prostora
- umrežavanje sa kreativcima
- razmjena iskustava sa članovima poslovnog savjeta u LS koje su ga formirale

ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE

BIC će u zavisnosti od formata koji LS odabere moći da imaju neformalnu ili formalnu operativnu strukturu. Praktično, to podrazumijeva da će pojedinačno i u zavisnosti od potencijala i mogućnosti, LS moći da funkcionisanje BIC afirmiše kroz „postojeće osoblje i kapacitete“, a izuzetno će kadrovski potencijal moći biti osnažen i eksternim ljudskim resursima (što može uključiti i eventualne konsultantske usluge).

U izuzetnim slučajevima dio organizacione strukture BIC može biti i lice koje nije zaposleno u LS a koje posjeduje određena znanja i vještine koje su neophodne za funkcionisanje centra pod uslovom da se za to obezbijede finansijska sredstva.

BIC mogu da sačinjavaju operativne i savjetodavne strukture organizacije.

Operativne strukture su:

- Koordinator BIC
- Članovi tima BIC

Savjetodavne strukture su:

- Sekretarijat(i)
- Poslovni savjet
- BIC koordinacioni savjet

AKCIONI PLAN ZA USPOSTAVLJANJE CENTRA

Opšti nalazi stanja u poslovnom ambijentu sa fokusom na LS

Nedostatak strukturirane razmjene informacija između relevantnih nacionalnih, regionalnih i lokalnih aktera, ali i potreba za unapređenjem kapaciteta Opštine za komunikaciju sa malim preduzećima.

Uspostaviti jedinstvenu informativnu tačku, koja bi služila nacionalnim i lokalnim partnerima, a posebno malim preduzećima, kao kontakt tačku koja bi bila u centru razmjene informacija.

Unapređenje poslovnog okruženja na sistematski način, što podrazumijeva kontinuirano unapređenje razvoja i implementacije zakonskog i strateškog okvira, kao i procedura, uz kontinuirano poštovanje povratnih informacija.

Opština Žabljak ima formiran Agroinfo biznis centar, koji je usmjeren na savjetodavne usluge (pisanje aplikacija/biznis planova) za korisnike programa podrške iz dijela poljoprivrednog sektora. Ove aktivnosti predstavljaju dobar primjer ali i razlog za osnivanje BIC, kroz koji će se dodatno unaprijediti saradnja sa privredom. Uspostavljena je kvalitetna saradnja na nivou lokalne samouprave sa preduzećima iz turističkog sektora, ali je postojana želja i da se podrže drugi sektori. Poslovni savjet je aktivan u radu koji se tiče unapređenja poslovnog ambijenta.

Opština Žabljak će prostorije BIC koristiti i za potrebe realizovanja aktivnosti Kancelarije za mlade.

Na navedenim poslovima angažovane su 3 osobe, menadžerka Opštine, samostalna savjetnica za lokalni ekonomski razvoj i samostalni savjetnik za pravne poslove, koje u okviru aktivnosti Službe predsjednika Opštine i Sekretarijata za finansije i ekonomski razvoj učestvuju u aktivnostima koje se mogu dovesti u vezu sa planiranim aktivnostima BIC.

Opština Žabljak pored 3 zaposlena koja sa posebnom energijom pristupaju ovim poslovima/aktivnostima nema zadovoljavajuće ljudske resurse za adekvatno funkcionisanje BIC, te se u tu svrhu preporučuje da unutar svojih kapaciteta dodatno kadrovski pojačaju (uključenost drugih Sekretarijata i Službi). **Preporučuje se angažovanje minimum 1 osobe, koja bi se bavila planiranjem i praćenjem aktivnosti, kao i sinhronizovanjem sa postojećim Agroinfo centrom i nastavkom njegovih aktivnosti u okviru novoformiranog BIC.**

Sa ciljem daljeg unapređenja rada i podizanja stepena kvaliteta pružanja usluga, preporučuje se da trenutno angažovana lica prođu obuke koje bi bile prilagođene potrebama Opštine Žabljak, privrednog sektora u LS i potreba zaposlenih u LS i/ili BIC.

Prednosti Opštine Žabljak

- Poslovno savjetovanje – veoma aktivan proces
- BFC sertifikovana
- Agro biznis info centar
- Promocija potencijala na sajtu Opštine
- Fokus na pružanje informacija i savjetodavnoj podršci o mogućim projektima namijenjenim unapređenju poslovanja MMSP i unapređenju ukupnog poslovnog ambijenta u LS i šire
- Otvorena i transparentna lokalna uprava, u kojoj se komunikacija sa privrednim sektorom odvija svakodnevno, a dani otvorenih vrata se organizuju tromjesečno
- Žensko preduzetništvo i podrška mladima u biznisu nove stavke u budžetu
- Obuke i edukacije
- Fokus: turizam i ugostiteljstvo, poljoprivreda
- Postojanje i aktivan rad Privrednog savjeta

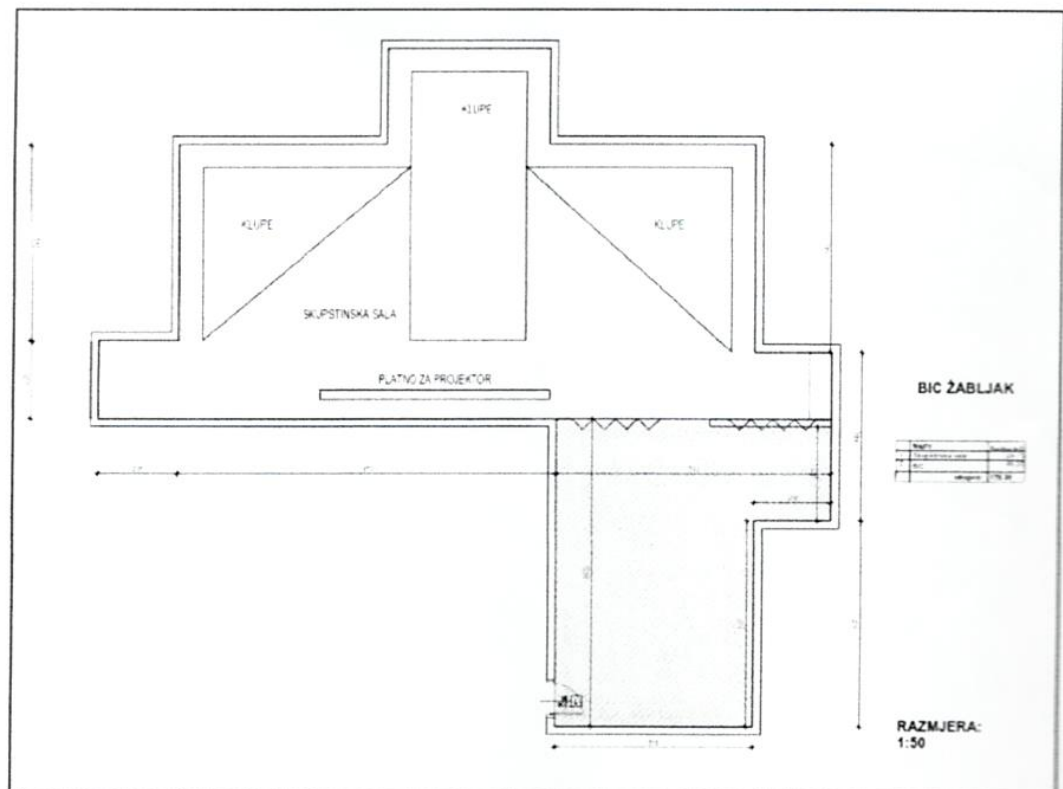
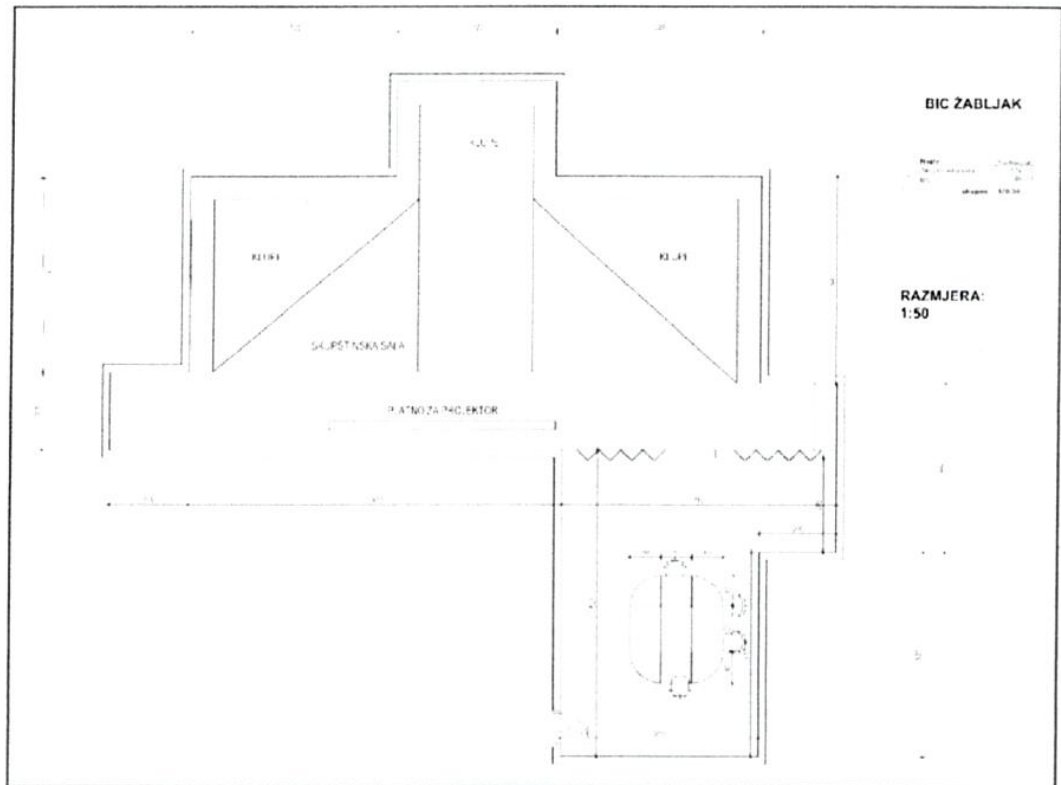
Postojeće stanje – fizički kapaciteti

Opština Žabljak je predložila predprostor skupštinske sale na drugom spratu u objektu koji je vlasništvo Centralne Banke ali je ustupljen na korišćenje Opštini Žabljak, u ulici Vuka Karadžića u centru Žabljaka. Predloženi prostor je ukupne površine 45m² i kroz njega prolaze članovi skupštine za vrijeme održavanja sjednica. Moguće je koristiti i skupštinsku salu za održavanje prezentacija i drugih sastanaka.

Prostor je već opremljen namještajem. Grijanje je centralno i u funkciji je. Osvjetljenje je ambijentalno i nije u funkciji planiranog korišćenja prostora.

Pod u prostoru je parket, toaleti su na prvom spratu.

Skica postojećeg stanja:

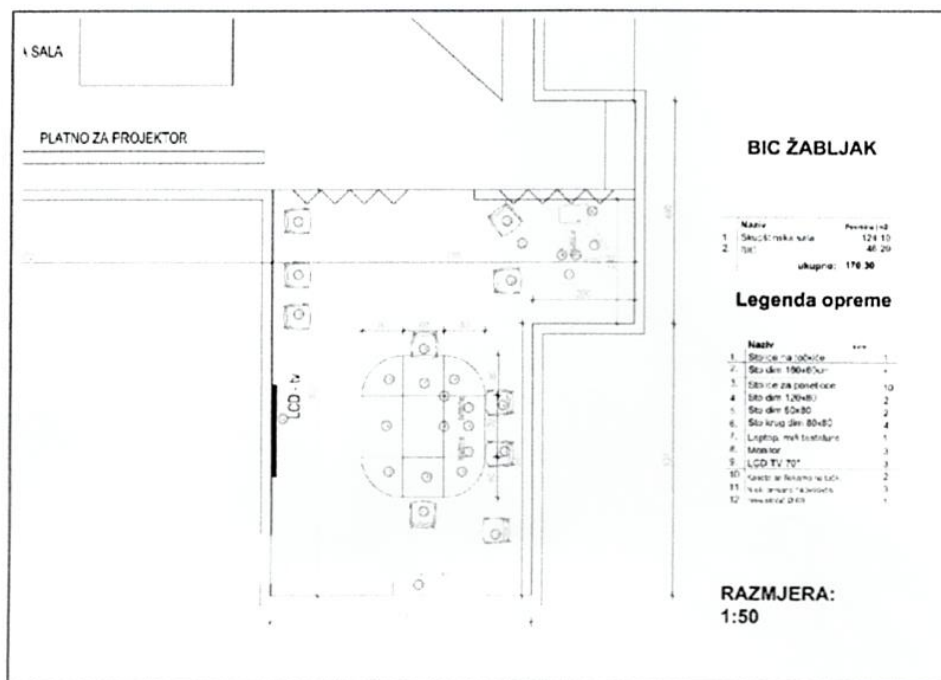
Površina koja je šrafrana je predviđena za Biznis info centar

Radovi koje potrebno da sprovede opština da bi se prostor koristio:

- Mjerenje uzemljenja, provjera elektro instalacija i osposobljavanje utičnica koje nisu u funkciji
- Instalacija dodatnog osvjetljenja od 400 lux-a poželjno LED osvjetljenja
- Obezbjedenje internet-a za rad Wi-Fi instalacija
- Obezbjedenje grijanja i hlađenja

Oprema

Postojeći prostor je moguće opremiti na sljedeći način:

Oprema prema skici:

- Kancelarijski sto 160x65cm - 1 kom
- Kancelarijska stolica sa točkicama - 1 kom
- Kasete sa 3 fioke - 1 kom
- Stolice za posjetioce - 10 kom
- Kancelarijski orman - niska polica - 1 kom
- Niski klub sto - 1 kom
- Stolovi 120x80 - 2kom
- Stolovi 80x80 - 2kom
- Stolovi polukrug 80cm - 2 kom
- Laptop računari - 3 kom
- Monitori - 3 kom
- Laserski štampač A4 multifunkcionalni - 1 kom
- Projektor - 1 kom
- LCD TV 70" - 1 kom

Žabljak – dalji koraci

Sa ciljem daljeg unapređenja rada i podizanja stepena kvaliteta pružanja usluga, preporučuje se da lica angažovana u radu BIC, prođu obuke koje bi u nekom narednom periodu dalje unaprijedile vrstu usluga koje bi BIC pružao.

Stručna/kvalifikovana lica koja su preporučena za rad u BIC, i koji će zapravo biti ključni nosioci aktivnosti koje će realizovati BIC, su u dosadašnjem radu stekla zavidna znanja i bogato iskustvo. Upravo ova činjenica daje početni elan da se planirane aktivnosti BIC u početnom periodu mogu realizovati efikasno i bez ograničenja. Kako bi se dugoročno obezbijedila održivost i kontinuitet u radu BIC, preporučuje se i strateško obučavanje angažovanog kadra i to na sljedeće teme:

- Projektno planiranje i budžetiranje
- Komunikacija i PR
- Biznis savjetovanje
- PCM model
- Mentorski programi - razvoj

Predlažu se sljedeći koraci:

- Uspostavljanje BIC-a kao neformalne jedinice, kroz postojeće organizacione jedinice odnosno kroz opis poslova službenika organizacionih jedinica u okviru kojih će se odvijati aktivnosti BIC-a
- Odabir kadrovskih potencijala za uspostavljanje i rukovođenje radom BIC
- Koordinacija aktivnosti na opremanju i aktiviranju rada u BIC
- Usvajanje i usaglašavanje Plana i programa rada;
- Usvajanje komunikacionog plana BIC
- Započinjanje redovnih aktivnosti

U cilju razvoja preduzetništva i kreiranja povoljnijeg poslovnog okruženja BIC u prvim koracima će biti orijentisan na pružanje neophodnih informacija za osnivanje ili razvoj biznisa, a uz neophodnu infrastrukturnu, konsultantsku, mentorsku podršku, podršku kroz transfer znanja i vještina i umrežavanje na lokalnom i nacionalnom nivou, doprinositi kreiranju podsticajno okruženja za razvoj biznisa.

Predložene aktivnosti BIC Žabljak do kraja 2022. godine:

1. Promocija poziva za unapređenje preduzetništva
2. Edukacije za turističke kompanije
3. Mentorski programi - razvoj
4. Savjeti i konsultacije na specifične teme

Neke od osnovnih aktivnosti bi se mogli svrstati u sljedeće grupe:

USLUGE BIC – prvih 3 godine rada	
Razmjena informacija sa lokalnim SME	
Promocija projektnih inicijativa - promocija projektnih poziva i inicijativa za saradnju, sa ciljem jačanja internih i eksternih kapaciteta korisnika usluga BIC	X
Upoznavanje sa detaljima akuelnih poziva i mogućnostima apliciranja - pružanje savjetodavnih usluga sa ciljem unapređenja projektnih i drugih aplikacija, po raznim pozivima i inicijativama. Riječ je o savjetodavnim aktivnostima, koje mogu obavljati interni i eksterni saradnici BIC.	X
Razmjena dosadašnjih iskustava na učešću u donatorskim pozivima - sastanci i slični eventi, koji za cilj imaju razmjenu iskustava među korisnicima i stejkholderima BIC, a sa ciljem da se unaprijede dalje projektne aktivnosti MMSP	X
Razvoj i implementacija lokalnih razvojnih dokumenata i akcionih planova (AP) - učešće u internim i eksternim aktivnostima, vezanim za prikupljanje podataka, iskustava i ideja, vezanih za kreiranje i realizaciju ključnih Akcionih planova unutar LS.	X
Ostale srodne teme	
Razmjena informacija sa lokalnim i nacionalnim institucijama	
Promocija projektnih inicijativa - promocija projektnih poziva i inicijativa za saradnju, sa ciljem jačanja internih i eksternih kapaciteta korisnika usluga BIC	X
Upoznavanje sa detaljima aktuelnih Poziva i mogućnostima apliciranja - pružanje savjetodavnih usluga sa ciljem unapređenja projektnih i drugih aplikacija, po raznim pozivima i inicijativama, koje potiču od strane institucija LS i Javne uprave. Riječ je o savjetodavnim aktivnostima, koje mogu obavljati interni i eksterni saradnici BIC.	X
Identifikacija referentnih tačaka sistema i načina komunikacije prema njima - analiza ključnih "tačaka" sistema Jave uprave i/ili LS, sa ciljem efikasnog komuniciranja i pokretanja i realizacije inicijativa od koristi za sektor MMSP i ostale stejkholdere BIC.	
Prikupljanje iskustava i sagledavanje barijera sa predlozima za njihovo rješavanje - paneli, sastanci i razni događaji sa ciljem da se sakupe i dalje distribuiraju ključne informacije koje mogu da unaprijede poslovni ambijent.	
Organizacija javnih rasprava - predstavlja ključni oblik konsultovanja i učešća građana, organizacija, organa, stručne i ostale zainteresovane javnosti u procesu pripreme zakona, strategija i ostalih strateških i sistemskih dokumenata važnih za dalji razvoj LS i društva u cjelini.	X
Davanje inicijativa za izradu, reviziju, dopunu i/ili izmjenu zakonske regulative - događaji i sastanci koji mogu biti od velikog doprinosa za razvoj, dopunu i/ili izmjenu zakonske regulative	
Razvoj i implementacija strateških (nacionalnih) razvojnih dokumenata i AP - razvoj ideja, prikupljanje informacija i razmjena iskustava sa ciljem daljeg unapređenja strateških (nacionalnih) razvojnih dokumenata i AP.	
Promocija & Edukacija	
Organizacija edukativnih sadržaja (obuke, radionice, HACAKTON-i i sl.) - radionice, treninzi, predavanja, takmičenja i sl	X
Organizacija preduzetničkih takmičenja - razvoj preduzetničkih ideja	
Definisanje i unapređenje mentorske mreže i mentorskih programa - Mentorstvo je proces koji obuhvata razmjenu znanja, perspektiva, iskustava i kontakata između mentora i mentija, kroz koji mentor podstiče mentija na profesionalni i životni razvoj. Kreiranje mentorske podrške od strane iskustvinih, stručnih i afirmisanih lica, prije svega sa teritorije LS	

AKCIONI PLAN RADA BIC ŽABLJAK

AKTIVNOST	INDIKATOR USPJEHA	PERIOD REALIZACIJE	NOSILAC AKTIVNOSTI
<p>Finalizovanje Programa rada BIC-a (usaglašavanje UNOPS, Ministarstvo, Opština)</p> <p>Prilagođavanje internih akata u cilju funkcionisanja BIC-a</p> <p>Delegiranje obaveza unutar LS a vezanih za realizaciju aktivnosti BIC</p>	<p>Kadrovsko definisanje</p> <p>Definisanje opisa poslova</p>	Jun - Avg 2022	LS, Sekretarijati, Službe ...
<p>Opremanje, organizacija fizičkog prostora</p> <p>Procjena postojećih kapaciteta</p> <p>Identifikacija neophodnih aktivnosti</p> <p>Definisanje rokova za realizaciju aktivnosti</p> <p>Operativna priprema realizacije aktivnosti</p> <p>Izvođenje radova</p>	<p>Projekat opremanja</p> <p>Procedure nabavke</p> <p>Nabavka i instalacija opreme</p>	Jun - Avg 2022	LS, Sekretarijati, Službe ...
<p>Usvajanje programa rada - strateški ciljevi</p> <p>Usvajanje strateških ciljeva i njihovo usklađivanje sa strateškom razvojnom dokumentacijom, prije svega na nivou LS</p>	Program rada - strategija	Avg 2022	LS, Sekretarijati, Službe ...
<p>Usvajanje programa rada - operativni ciljevi</p> <p>Definisanje operativnih ciljeva</p> <p>Usklađivanje sa postavljenim ciljevima LS</p> <p>Procjena operativnih kapaciteta</p>	Program rada na godišnjem nivou	Avg - Sep 2022	LS, Sekretarijati, Službe ...
<p>Analiza internih kapaciteta - ljudski resursi</p> <p>Procjena postojećih ljudskih potencijala</p> <p>Definisanje potrebnih ljudskih resursa</p> <p>Delegiranje obaveza/aktivnosti</p>	<p>Analiza kapaciteta - interna</p> <p>Delegiranje aktivnosti, predlog kadrovske strukture BICa</p>	Avg - Sep 2022	LS, Sekretarijati, Službe ...
<p>Informativna kampanja</p> <p>Informisanje Sekretarijata i službi LS</p> <p>Informisanje poslovne zajednice</p> <p>Informisanje eksternih stejkholdera</p>	<p>Promotivna kampanja</p> <p>Komunikaciona kampanja</p>	Sep - Dec 2022	LS, Sekretarijati, Službe, BIC služba
<p>Pokretanje naloga na društvenim mrežama</p> <p>Interakcija sa korisnicima</p> <p>Promocija aktivnosti</p> <p>Najave i pozivi</p> <p>Dijeljenje sadržaja</p>	<p>Otvoreni nalozi na društvenim mrežama</p> <p>Broj pratilaca</p> <p>Broj objava/postova</p>	Sep - Dec 2022	BIC služba

Organizacija različitih događaja, kick off evenata, i sl. Organizacija aktivnosti u skladu sa programom	Broj događaja Broj korisnika Broj posjetilaca Broj mentora Broj trenera	Sep - Dec 2022	BIC služba
Organizacija treninga/edukacija Organizacija aktivnosti u skladu sa programom	Broj treninga Broj korisnika Broj posjetilaca Broj mentora Broj trenera	Sep - Dec 2022	BIC služba
Savjetodavne usluge Organizacija aktivnosti u skladu sa programom	Broj korisnika Broj mentora/konsultanata Broj trenera	Sep - Dec 2022	BIC služba
Uspostavljanje saradnje sa lokalnim činiocima Definisanje saradnje sa činiocima/stejholderima na lokalnom nivou	Broj kreiranih inicijativa Broj uspostavljenih kontakata Broj kreiranih platformi za saradnju	Sep - Dec 2022	BIC služba
Uspostavljanje saradnje sa nacionalnim činiocima Definisanje saradnje sa činiocima/stejholderima na nacionalnom nivou	Broj kreiranih inicijativa Broj uspostavljenih kontakata Broj kreiranih platformi za saradnju	Sep - Dec 2022	BIC služba

KOMUNIKACIONI PRISTUP RADA BIC

Projekat je usmjeren na doprinos razvoju institucionalne infrastrukture, usluga i mreža u pružanju pristupa odgovarajućim kompetencijama za poslovne subjekte kako bi se poboljšala konkurentnost i poslovno okruženje na teritoriji LS.

Komunikaciona strategija ima za cilj osnaživanje aktivnosti koje su usmjerene na unapređenje održivog ekonomskog razvoja primjenom inovativnih modela i pristupa u jačanju konkurentnosti lokalnih malih i srednjih poduzeća.

Ključna uloga komunikacija je „*stvaranje svijesti o unapređenju poslovnog okruženja kroz aktivnosti BIC*“

Realizacija postavljenog cilja se na prvi pogled čini jednostavnim, ali u njenoj pozadini se skriva izuzetna kompleksnost procesa i realizacije, najviše iz razloga što osim glavnih aktera za njenu realizaciju je neophodno učešće mnogih drugih partnera. Od vitalnog je značaja da se kroz realizaciju komunikacione strategije u implementaciju projektnih i planiranih aktivnosti involviraju i novi partneri, poput obrazovnih institucija, institucija socijalne zaštite, nevladinih organizacija, medija, poslovne zajednice, roditelja i djece. Neophodno je znati od samog početka da je ovo aktivnost koja je trajna i konstantna, a jedina promjenjiva mogu biti metodi i načini realizacije, dok cilj ostaje permanentan.

Izgradnja ambijenta u kojem se otvoreno komunicira, sa unaprijed razrađenim mehanizmima za razmjenu i širenje informacija

Razmjena informacija i podataka podstiče pozitivan ishod akcije koja se planira ili je u toku sprovođenja. Uspjeh jednog projekta, a samim tim i njegovih aktivnosti se ogleda u razmijeni informacija. Kako bi se osiguralo da informacije stižu na pravu adresu i u pravom trenutku, potrebno je krajnje korisnike ubijediti da među partnerima i nosiocima aktivnosti postoji dobra i kvalitetna komunikacija. Ovakav ambijent kreiraće povoljnu atmosferu koja će biti rasterećena od predrasuda, loših pretpostavki, a samim

tim doprinijeće izgradnji povjerenja i podsticajnog okruženja, što predstavlja preduslov za kvalitetno realizovanje aktivnosti. Krajnji korisnici treba da shvate da su aktivnosti rezultat sinergetskih aktivnosti, što će im omogućiti da se lakše i voljnije upuste u iste.

INDIKATOR: broj razmijenjenih informacija na sedmičnom/mjesečnom/godišnjem nivou; uspostavljena baza podataka za razmjenu/skladištenje infromacija.

Aktivno učešće i kontribucija svih partnera u procesu komunikacije

Kreiranje adekvatnih poruka i njihovo komuniciranje prema svim stejkholderima su preduslov za aktivno učešće svih partnera u procesu komunikacije, kako bi se izbjeglo pasivno učešće i posmatranje. Ovakav pristup za cilj ima i razmjenu ne samo informacija, već iskustava drugih sredina i poslovnih poduhvata, a sve sa ciljem da se ostali učesnici i korisnici usluga ohrabre na aktivno i proaktivno djelovanje. Navedeno za cilj ima da se partneri učesnici preobrate u prenosioc poruka, što predstavlja i osnovni preduslov ispunjavanja glavnog cilja komunikacione strategije.

INDIKATOR: broj kreiranih poruka; broj poslatih maillova; broj odgovoreni maillova; broj učesnika korespondencije.

Aktivno učešće medija u procesu implementacije i monitoringa

Mediji su veoma važni učesnici ne samo za realizaciju komunikacione strategije, već i za impementaciju cjelokupnog projekta. S tim u vezi, neophodno je uspostaviti dobre i jake veze sa medijima i osigurati da prave i valjane informacije stižu u njihov „desk“ radi dalje distribucije. Učešće medija doprinosi i boljem procesu monitoringa, kada je riječ o rezultatima projekta, jer njihova participacija doprinosi da se kod partnera i drugih učesnika izbjegne stanje letargije ili šablonskog pristupa planiranim aktivnostima.

Za medije je neophodno pripremati polugotove proizvode, u smislu saopštenja, članaka, intervjua i ostalih materijala, kako bi se osiguralo da relevantne informacije dođu do krajnjih korisnika.

INDIKATOR: broj medijskih kanala uključenih u realizaciju aktivnosti; broj pozitivnih odgovora na pozive o učešću od strane medija; broj podijeljenih članaka/priloga na društvenim mrežma.

Osnovni CILJEVI EFIKASNE KOMUNIKACIJE BIC su sljedeći:

1. Izgraditi svijest o projektu među širokom, ali definisanom grupom publike i korisničkim grupama.
2. Obezbjediti posvećenost određene grupe zainteresovanih strana u ostvarivanju ciljeva projekta.
3. Uticati na specifične politike ili donosioc politike oko ključnih aspekata.
4. Podsticati učešće među istraživačima ili partnerskim organizacijama.
5. Osigurati aktivno učešće partnera i kontinuitet procesa – PR aktivnosti
6. Aktivna participacija medija.

MONITORING I EVALUACIJA

Monitoring i evaluacija sastavni su djelovi jedinstvenog procesa, koji se u ovom slučaju odnosi na neometano i efikasno djelovanje BIC. Ova dva elementa jedinstvene aktivnosti su uzajamno povezana i njihovom primjenom dobijaju se informacije o različitim, unaprijed definisanim segmentima i ciljevima. Monitoring i evaluacija imaju veliku važnost u oblasti realizacije predmetnih aktivnosti zbog kojih se i uspostavlja BIC.

Monitoring je preduslov za sprovođenje valjane ocjene, evaluacije i analize u svim različitim oblastima koje podrazumijeva obuka. Suština evaluacije je u dobijanju relevantnih podataka koji treba da nam služe za donošenje daljih odluka.

Kada je riječ o monitoringu i evaluaciji rada BIC, polazi se od Programa rada i usvojenog Akcionog plana, od strane nadležnih organa i/ili rukovodeće strukture BIC. Drugi element monitoringa i evaluacije se odnosi na ključne nosioce ovih aktivnosti, te se u tu svrhu mogu identifikovati dva ključna nivoa:

- prvi nivo čine predstavnici LS (Žabljak) koji će shodno svom metodološkom pristupu i planovima, obavljati ove aktivnosti;
- drugi nivo čine predstavnici donatora (UNOPS-a) i Ministarstva ekonomskog razvoja, koji će takođe iz svog ugla posmatrati i pratiti predviđeni dinamiku aktivnosti BIC.

ODRŽIVOST RADA CENTRA

Poslovanje BIC predstavlja nastavak nadogradnje sistematskog uticaja LS na poslovni ambijent i pozitivne performanse, prije svega privrednih subjekata. S tim u vezi, važno je naglasiti da se dio aktivnosti koje LS i njihove nadležne službe već sada sprovode i/ili planiraju da realizuju, osnivanjem i funkcionisanjem BIC dalje unapređuju i podižu na viši nivo kvaliteta, ali i dometa njihovih učinaka.

Primarni motiv osnivanja BIC izveden je iz potrebe unapređenja komunikacije između stručnih službi unutar LS ali i komunikacije same LS sa jedinicama Javne uprave (Ministarstva, Uprave, Agencije i sl.), ali i jačanja aktivnosti koje su usmjerene na pospešivanje privrednog/poslovnog ambijenta kako na teritoriji LS, tako i šire.

Kao što je već naglašeno, osnovu poslovanja BIC-a predstavljaće rad lica čiji će se opis poslova odnositi na mikro, mala i srednja preduzeća, kao i već zaposleno osoblje u LSU i njihovim stručnim službama. Funkcionisanje i operativne zadatke, izvodice novoangažovani službenik i službenici koji su već angažovani u službi LSU i s tim u vezi, neće iziskivati značajnije finansijske napore kada je riječ o budžetskim sredstvima LSU.

Saglasno navedenom, mogu se izvući sljedeći zaključci, vezani za funkcionisanje BIC-a:

- planirano je angažovanje lica na radnom mjestu kroz čiji će opis poslova prioritet biti dat poslovima BIC-a, pod uslovom da se dobije saglasnost od Ministarstva finansija za raspisivanje oglasa;
- neće biti novih finansijskih napora za budžet LSU, osim u dijelu angažovanja lica za rad sa mikro, malim i srednjim preduzećima, što se pokazuje opravdanim kroz činjenicu da ovi poslovi trenutno nijesu prioritetizovani nijednim sistematizovanim radnim mjestom;
- aktivnosti BIC predstavljaju unapređenje postojećih aktivnosti koje sprovodi LS i njene stručne službe;
- BIC Žabljak će biti usko vezan za realizaciju aktivnosti kancelarije za mlade, s obzirom na to da će obje organizacije biti smještene u istoj zgradi, a planirano je realizovanje brojnih komplementarnih aktivnosti;
- aktivnosti BIC-a će se u budućnosti prepoznati i inkorporirati u strateška i druga razvojna dokumenta LS;
- aktivnosti BIC će afirmativno uticati na kreiranje potencijala za uspostavljanje snažnije i intenzivnije saradnje sa subjektima inovaciono-preduzetničkog eko-sistema (naučno-tehnološki parkovi, inovacioni centri, regionalni biznis centri, inkubatori, biznis zone, klasteri i slično);
- BIC će predstavljati sinergetsku jedinicu između struktura LS i subjekata poslovne zajednice;
- BIC će u svom radu doprinosti i involviranosti ostalih stejkholdera LS i društva u cjelini.